

İki zıt hükümden hangisi tercih edilmelidir?

Yazar Rehnüma
Salı, 11 Kasım 2008 13:12 -



46. MADDE:

Manası: Mani ve muktezi (işi gerektiren) çakışırsa, mani takdim edilir. (1)

Bir işte bir sebep amel edilmesini gerektirse, diğer bir sebepte amel edilmemesini gerektirse, yapılmaması tercih edilir. Misal: Birisi başkasına evini rehin verse, rehin verenin evi satmaması gerekir. Rehin veren kişi eve sahip olduğu halde, kendi mülkünde tasarruf etmeliydi; ancak rehin alanın hakkı güvence için o evle ilişkilenmiştir, hakkını korumak için evin satılmaması tercih edilir.

Üst katta oturanın, alt kattakine zarar vermemesi gerekir, mesela

üst kattakinin evinin tabanını söküp açması (delmesi), alttakinin tavanına zarar vereceğinden üst kattaki bu fiilinden men edilir.

Miktarı bilinen ve bilinmeyen iki şey bir akitte satılsa, her iki şeyin de satışı caiz olmaz.

Ölmek üzere olan biri, evladına ve başka bir yabancıya birlikte bir malı ikrar etse (onlara ait olduğunu itiraf etse), bu ikrarı geçerli olmaz, zira varis için ölüm halinde yapılan ikrar geçerli değildir.

Yazar Rehnüma
Salı, 11 Kasım 2008 13:12 -

Ortak oldukları evde, ortağı yokken kendisi ikamet etse, caizdir; halbuki ortağı yok iken orda oturması sahih değildi, ancak kendi hakkı olduğu için oturması sahih oldu. (Şu iki hususta muktezi ile amel edildi.)

47. MADDE:

Manası: Tabi' tabi'dir.

Mesela; bir bahçe satılsa, müşteri teslim almadan evvel ağaçlarda yeni meyveler hasıl olsa, satıcı onları kendine alamaz.

İki zıt hükümden hangisi tercih edilmelidir?

Yazar Rehnüma
Salı, 11 Kasım 2008 13:12 -

Gasb edilen şeydeki ziyadelikler de, asıl mal gibi (hepsi) mal sahibine iade edilir. Gasb edilen at doğursa, annesiyle beraber yavrusu da geri verilir.

48. MADDE:

□□□□□□□□□□ □□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□

Manası: Tabi', hükümle kararlaştırılmaz.

(Hakkında ayrı bir hüküm verilmez.)

Hayvanın karnındaki yavru, ayrıca satılmaz, annesine tabidir. Gebe hayvan hibe edilse, yavrusu da hibe edilmiş olur.

Birisi, beş gram olması üzere muayyen(belirli) bir elması satsa, teslim anında tartılınca yarım gram daha ağır gelse, bu fazlalık ta müşteriye aittir, ayrıca satılamaz. Zira yarım gramın ayrılması, kalan kısma zarar verir.

İki zıt hükümden hangisi tercih edilmelidir?

Yazar Rehnüma
Salı, 11 Kasım 2008 13:12 -

Satılan akarın şuf'a hakkı(bir gayrimenkulün satışında değeri mukabilinde ilk önce komşuya tanınan satın alma hakkı), yol hakkı, su hakkı o akara ait olduğundan ayrıca satılamaz.

İstisna: Bir kişi, annesinin karnındaki çocuk için bir mal ikrar etse, bu ikrarı sahih olur ve yavru, altı ay veya daha az bir müddette diri olarak doğarsa, ikrar edilen mala sahip olur. Buradaki çocuk, annesine tabi iken, istisna olarak ayrıca hakkında ikrar edilen şeye sahip olmuştur.

49. MADDE:

□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□□ □□□□□□□□□□□□

Manası: Bir şeye sahip olan, o şeyin zaruriyyatına da malik olur.

Bir bina satın alan, ona götüren yola da sahip olur. Zira yol bina için zaruridir. Bu yüzden bina satılırken ayrıca yolunu da zikretmeye gerek yoktur.

Bir arsayı satın alan, altına ve üstüne de malik olur, bu yüzden dilediği binayı yapar, kuyu kazar. (Bu gün için belediyelerin uyguladığı imar planı, zarureten geçerlidir.)